

Touring-ajolla Suomi tutuksi

Touring-ajo on Touring Finlandia MK ry:n jäsenilleen tarkoitama leikkimielinen kilpailu. Kilpailun tarkoituksena on tutustua erilaisiin nähtävyyksiin Suomessa. Tänä vuonna valitsimme Suomen kierroksen kohteeksi Unescon maailmanperintökohteet Suomessa. Moni on käynyt osassa kohteista, mutta kaikkiin tutustuminen on varmasti jäänyt tekemättä.

Unescon kohteita Suomessa on kaikkiaan 7 kpl. Kohteista lyhyt tietoisuus.

Suomenlinna

Suomenlinna, joka on tärkeä Itämeren alueen valtopolitiikan ja linnoitustaidon muistomerkki, merkittiin maailmanperintöluetteloon vuonna 1991. Linnoitus rakennettiin Ranskan taloudellisella tuella "Ruotsin linnaksi" Venäjää vastaan. Venäläisajaksi sitä varustettiin länttä vastaan. Linnoitus muodosti aikanaan vahvan tukikohdan, jota kutsuttiin jopa Pohjolan Gibraltariksi.

Suomen itsenäisyyden myötä Suomenlinnasta tuli vuonna 1918 suomalainen varuskunta. Kansalaissodan jälkeen

linnoituksessa toimi vankileiri. Toisen maailmansodan aikana Suomenlinnalla oli vielä tärkeä tehtävä Helsingin ilmapuolustuksessa. Linnoituksen sotilaallinen kausi päättyi vuonna 1973. Sotilastoiminnoista on jäljellä enää Merisotakoulu.

Suomenlinnassa on nykyisin yli 800 asukasta ja noin 400 työpaikkaa. Linnoituksesta on tullut yhä tärkeämpi matkailu- ja virkistyskohde. Lähes 200 rakennuksen ja runsaat kuusi kilometriä pitkän linnoitusmuurin kunnossapidosta vastaa opetusministeriön alainen Suomenlinnan hoitokunta. Vuonna 2000 Suomenlinna sai arvostetun Europa Nostra-palkinnon asiantuntevasta ja korkeatasoisesta restaurointityöstä.

Vanha Rauma

Vanha Rauma on tyyppillinen pohjoismainen puukaupunki. Se on yhtenäinen kokonaisuus, jonka tunnuspiirteitä ovat erikaiset, yksikerroksiset rakennukset, osin keskiajalta periytyvä katuverkko sekä elinvoimainen kaupunkiyhdyskunta asuntoineen, liikkeineen ja palveluineen. Vanha Rauma merkittiin maailmanperintöluetteloon vuonna 1991.

Vanhan Rauman erityisluonne

historiallisena kaupunginosa vakiintui 1900-luvun alussa. Kaupunki laajeni muualle ja Vanha Rauma säästy uudistuksilta. Vuoden 1981 asema-kaavassa vahvistettiin 1960-luvulla alkanut voimakas pyrkimys alueen suojeluun ja turvattiin Vanhan Rauman arvokkaan ympäristön ja rakennuskannan säilyminen.

Suurin osa 100-200-vuotiaista puurakennuksista on kunnostettu viimeisten 30 vuoden aikana. Talot on varustettu nykyajan mukavuuksin ja Vanhasta Raumasta on tullut haluttu asuin ympäristö. Kiinteistöjen yksityiset omistajat huolehtivat kaupungin viranomaisten ohjauksella rakennusten kunnossapidosta.

Petäjäveden vanha kirkko

Petäjäveden vanha kirkko on pohjoisen puurakenteisuuden muistomerkki, joka merkittiin maailmanperintöluetteloon vuonna 1994. Se edustaa pohjoismaista, luterilaista kirkkorakentamista ja hirsirakentamistaidon pitkää perinnettä. Kirkko on hyvä osoitus siitä, kuinka paikalliset rakennusmestarit omaksuivat Euroopan kirkkoarkkitehtuurin tyyliin ja sovelsivat niitä taidokkaasti hallitsemaansa hirs-

salvostekniikkaan.

Päijänteeseen laskevan järvi-reitin varrella sijaitseva kirkko rakennettiin vuosina 1763 - 1765 rakennusmestari Jaakko Klemetinpoika Leppäsen johdolla. Kirkkoon lisättiin 60 vuotta myöhemmin kellostapuli. Kirkko jäi pois käytöstä vuonna 1879, kun pitäjään valmistui uusi kirkko. Vanhassa kirkossa ei enää pidetty jumalanpalveluksia, mutta sitä ei kuitenkaan purettu. Kirkonkellot jäivät vanhan kirkon tapuliin ja hautausmaa oli edelleen seurakunnan käytössä.

Kirkkoa on kunnostettu määrätietoisesti 1920-luvulta lähtien. Kirkkoa käytetään edelleen kesäisin.

Verlan puuhiomo ja pahvitehdas

Verlan puuhiomo ja pahvitehdas ovat ainutlaatuisia ja eheä tehdaskokonaisuus Suomen metsäteollisuuden varhaisvuosilta. Kokonaisuutta täydentävät voimalaitokset ja työväen asunnot. Verla on ollut maailmanperintöluettelossa vuodesta 1996.

Insinööri Hugo Neuman perusti Verlan puuhiomon vuonna 1872. Tehdas paloi neljän vuoden kuluttua sen perustamisesta, mutta toimintaa jat-

kettiin pian. Uusi puuhiomo ja pahvitehdas tehtiin ensin kokonaan puusta. Pahvikuivaamo tuhoutui tulipalossa vuonna 1892, ja tilalle tehtiin nykyinen nelikerroksinen punatiilinen kuivaamorakennus, jonka suunnitteli viipurilainen arkkitehti Carl Eduard Dippell. Palovaaran vuoksi myös puuhiomo ja pahvitehdas muurattiin punatiilestä vuonna 1895.

Tehdas siirtyi Kymin Osakeyhtiölle vuonna 1922. Kesällä 1964 sen toiminta lakkautettiin. Tehdasrakennukset sekä niissä olevat laitteet ja irtaimistot jätettiin koskemattomina paikoilleen. Sata vuotta tehtaan käynnistymisen jälkeen, vuonna 1972, Verla avattiin museona.

Sammallahdenmäki

Lapin kunnassa Ala-Satakunnassa sijaitseva Sammallahdenmäki on ainutlaatuinen muinaisjäännealue, joka merkittiin maailmanperintöluetteloon vuonna 1999 Suomen ensimmäisenä arkeologisenä kohteena.

Kalliolla noin kilometrin matkalla on pieninä ryhminä yhteensä 36 kivistä koottua hautaröykkiötä. Näyttäväsä kokonaisuudessa on erilaisia pronssikauden röykkiötyyppejä: matalia, pyöreitä pikkuröykkiöitä, suuria kekomaisia hiidenkiukaista ja pyöreitä kehäröykkiöitä. Röykkiöalueen länsipuolella pilkottaa ruohottunut Saarnijärvi, joka vielä pronssikaudella oli merenlahti.

Sammallahdenmäen röykkiö-

kalmiston tunnetuimmat yksittäiset muinaisjäännekohteet ovat vallimainen "Huilun pitkä raunio" sekä nelikulmainen "Kirkonlaattia". Pitkä raunio on 24 metriä pitkä ja kahdeksan metriä leveä. Kirkonlaattian kaltaista nelikulmaista latomusta ei tunneta muualta Suomesta ja muoto on poikkeuksellinen koko skandinaavisen pronssikulttuurin alueella. Kiveys on lattiamaisen tasainen, kooltaan noin 19 x 18 metriä.

Struven ketju

Ns. Struven kolmiomittausketju hyväksyttiin heinäkuussa 2005 Suomen kuudentena kohteena maailmanperintöluetteloon. Se edustaa maailmanperintöluettelossa tieteen ja tekniikan historiaa.

Struven kolmiomittausketju (Struve Geodetic Arc) on rakennettu ja mitattu vuosina 1816 - 1855 saksalaisen tähtitieteilijä F. G. W. Struven johdolla. Mittauksen avulla selvitettiin maan kokoa ja muotoa.

Struven ketju koostuu kymmenen valtion alueella (Norja, Ruotsi, Suomi, Venäjä, Viro, Latvia, Liettua, Valko-Venäjä, Ukraina, Moldova) sijaitsevista mittauspisteistä. Suomen osalta kohteeseen sisältyy kuusi mittauspistettä, jotka sijaitsevat Pyhtäällä, Lapinjärvellä, Korpilahdella, Torniossa, Yli-torniolla ja Enontekiöllä.

Merenkurkun saaristo

Merenkurkun saaristo hyväksyttiin heinäkuussa 2006 Suomen ensimmäisenä luontokohteena Unescon maailmanperintöluetteloon. Merenkurkun saaristo on Ruotsin Höga Kustenin maailmanperintökohteen laajennus. Ne muodostavat geologisen kokonaisuuden, jossa maankohoaminen on nähtävissä ainutlaatuisella tavalla.

Merenkurkussa maankohoaminen on hyvin voimakasta, keskimäärin 8 mm vuodessa. Saaristo muuttuu jatkuvasti muotoaan. Uusia saaria nousee, merenlahdet muuttuvat järviksi ja veneväylät mataloituvat. Maa-ala kasvaa vuosittain sadalla hehtaarilla.

Merenkurkun maailmanperintöalueeseen sisältyy sekä yksityisiä että valtion omistamia alueita, joista osa on luonnonsuojelualueita. Kohteen hallinnointia, hoitoa, kehittämistä ja markkinointia varten perustetaan työryhmä, jonka työtä koordinoi Metsähallitus.

(Lähde: museoviraston verkkosivut <http://www.nba.fi/fil/maailmanperintokohteet>)

Westy

Kilpailun säännöt:

- Kilpailuun osallistujan on oltava Touring Finlandia MK ry:n jäsen

- Kilpailuun osallistuja täyttää kilpailulomakkeen, joka löytyy kerhon nettisivuilta osoitteesta www.tfmk.com

- Osallistujan on suoritettava ajo omalla moottoripyörällä.

- Ajo voidaan suorittaa yhtenä kierroksena tai useana eri matkana.

- Kilpailu aika on 01.04.-31.10.2010

- Jokaisesta kohteesta on otettava valokuva, jossa kilpailuun osallistuva henkilö on kohteessa moottoripyörän kanssa. Kohde on tunnistettava kuvasta.

- Kuva on varustettava päivämäärällä, joka on myös kilpailulomakkeessa.

- Mikäli kohteeseen ei pääse moottoripyörällä, on todiste oltava esim. Suomenlinnan lauttasatamasta ja toinen kuva suomenlinnasta.

- Struven ketjun kohdalla riittää yhdellä pisteellä käynti.

- Kilpailun tuomaristona toimii kerhon hallitus.

- Kilpailun kuvat ja lomake on toimitettava 15.11.2010 mennessä osoitteella sähköisesti eli touring-ajo@tfmk.com tai kerhoon postitse TFMK / Karstulantie 4 00500 Helsinki.

Palkinnot

Touring-ajoon osallistuneiden ja sen hyväksytty suorittaneiden kesken arvotaan kolme kappaletta Bike Worldin lahjakorttia, arvoltaan a' 100€.

Lahjakortit arvotaan kerhon pikkujouluissa 2010.

